

BESTELAKO XEDAPENAK

INDUSTRIA, TRANTSIZIO ENERGETIKO ETA JASANGARRITASUNAREN SAILA

4003

EBAZPENA, 2026ko irailaren 4koa, Ingurumen Administrazioaren zuzendariarena, zeinaren bidez formulatzen baita Vitoria-Gasteizko udal-mugartean (Araba) Monasteriogurengo Toki Erakunde Txikiaren lurzoru urbanizaezinean txakurrak trebatzeko zentroaren Plan Bereziaren ingurumen-txosten estrategikoa.

AURREKARIAK

Apirilaren 24an, Vitoria-Gasteizko Udalak eskabide bat aurkeztu zuen Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritzan, hasiera emateko honako plan honen ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren prozedurari: «Vitoria-Gasteizko udal-mugartean (Araba) Monasteriogurengo Toki Erakunde Txikiaren lurzoru urbanizaezinean txakurrak trebatzeko zentroaren Plan Berezia» (aurre-rantzean, Plana). Eskaerarekin batera, zenbait dokumentu aurkeztu ziren, hala nola planaren zirriborroa eta ingurumen-dokumentu estrategikoa, Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 16. eta 29. artikuluetan xedatutako edukiarekin.

Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 75. artikulua aplikatuz, 2026ko ekainaren 30ean Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritzak izapidea hasi zuen eraginpeko administrazio publikoei eta interesdunei kontsultak egiteko, eta emaitza espedientean jasota dago. Era berean, Vitoria-Gasteizko Udalari prozedura hasi zela jakinarazi zitzaion.

Halaber, espedientean jasotako dokumentuak eskuragarri egon ziren Industria, Trantsizio Energetiko eta Jasangarritasunaren Sailaren web-orrian, interesdun orok aukera izan zezan ingurumenaren arloan egokitzen jotzen zituen oharrak egiteko.

Erantzuteko legezko epea amaitu eta espedientean jasotako dokumentazio teknikoa aztertu ondoren, egiaztatu da ingurumen-organoak baduela behar beste judizio-elementu ingurumen-txosten estrategikoa formulatzeko, bat etorritik abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 75. artikuluekin.

ZUZENBIDEKO OINARRIAK

Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 60. artikuluan xedatutakoaren arabera, dagokion ingurumen-ebaluazioko prozeduraren mende jarri behar dira, nahitaez, ingurumenean ondore nabarmenak izan ditzaketen planak, programak eta proiektuak, bai eta haien aldaketak eta berrikuspenak ere, ingurumen-babes handia bermatzeko eta garapen jasangarria sustatzeko.

Plana abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 72.2 artikuluan aurreikusitako kasuen artean dago, zeinetan aurreikusten baita zer planek eta programak behar duten ingurumen-organoak egindako ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatua, zehaztu ahal izateko planak edo programak ez duela ingurumen-ondore nabarmenik –ingurumen-txosten estrategikoaren arabera–, edo planak edo programak ingurumen-ebaluazio estrategiko arrunta behar duela, ingurumenean ondore nabarmenak izan ditzakeelako.

Planak ez du esparrurik ezartzen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioari lotuta dauden proiektuei baimena emateko. Natura 2000 Sareko espazioei ere ez die eragiten, ezta natura-ondareari eta biodibertsitateari buruzko oinarritzko legeriak edo Euskal Autonomia Erkidegoko natura zaintzeko legeria aplikatuz emandako arau-xedapen orokorrek edo nazioarteko hitzarmenek eragindako ingurumen-babeserako araubideren bat duten espazioei ere.

Ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren prozedura 75. artikuluan araututa dago, abenduaren 9ko 10/2021 Legearen II.C eranskinean ezarritako irizpideen arabera.

Planaren dokumentazio teknikoa aztertu ostean, eta kontuan hartuta ingurumen-dokumentu estrategikoa zuzena dela eta betetzen dituela indarrean dagoen araudian aurreikusitako alderdiak, Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritzak ingurumen-txosten estrategiko hau ematen du, Industria, Trantsizio Energetiko eta Jasangarritasunaren Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen abenduaren 3ko 410/2024 Dekretuaren arabera. Txosten horretan, aztertzen da ea planak ondore nabarmenak izan ditzakeen ala ez ingurumenean, eta, beraz, bete behar duen ala ez ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren prozedura, edo, bestela, zer baldintza ezarri behar diren plana garatu eta ingurumena behar bezala babesteko.

Kontuan hartu dira honako hauek: 10/2021 Legea, abenduaren 9koa, Euskadiko Ingurumen Administrazioarena; 21/2013 Legea, abenduaren 9koa, Ingurumen-ebaluazioari buruzkoa; 410/2024 Dekretua, abenduaren 3koa, Industria, Trantsizio Energetiko eta Jasangarritasunaren Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duena; 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena; 40/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoarena; eta aplikatzekoa den gainerako araudia. Horiek horrela, honako hau

EBAZTEN DUT:

Lehenengoa.— Vitoria-Gasteizko udal-mugartean (Araba) Monasteriogurengo toki-erakunde txikiaren lurzoru urbanizaezinean txakurrak trebatzeko zentroaren Plan Bereziaren ingurumen-txosten estrategikoa formulatzea, jarraian zehazten den moduan:

A) Planaren azalpena: helburuak eta jarduketak.

Planaren helburua da lurzoru urbanizaezinean txakurrak hezteko zentro baten ezarpena justifikatu eta arautzea, kontuan hartuta jarduerak zer premia dituen eta egokia dela hiriguneetatik urrun dauden eremuetan kokatzea, inguruneke ingurumen-balioak arriskuan jarri gabe.

Plan Bereziaren eremua, funtsean, 17. poligonoko 52. partzelari dagokio (13.410 m²). Azpipartzela hori 52A azpipartzelak (12.486 m², SIGPACeko lur goldagarriak) eta 52Bk (924 m², zuhaixka-larreak eta SIGPACeko bideak) osatzen dute, Vitoria-Gasteizen (Araba).

Planaren eremua eremu funtzional hauetan banatzen da:

– A eremua. Ingurumena babesteko eremua: 52B azpipartzelako ezpondako landaredi naturala babestera bideratua, 1.042 m²-ko azalerarekin eta eraikinik gabe.

– B eremua. Ingurumen- eta paisaia-integratioko eremua: ingurumen- eta paisaia-integratiara bideratua (1.485 m²); trantsizio- eta babes-zerrenda gisa jarduten, eta ingurumena hobetzeko eta lorategiak jartzeko erabilerak soilik baimentzen dira, eraikinik gabe.

– C eremua. Eraikuntza sozialeko eremua: zentroaren funtzionamendurako beharrezkoak diren eraikin eta instalazioetara bideratua (1.676 m²); hemen kontzentratuta daude, inpaktua

minimizatzeko, eta administrazio-, prestakuntza- eta zerbitzu-erabilerak baimentzen ditu, erai-kuntza-intentsitate txikiarekin.

– D eremua. 1. entrenamendu-eremua (trebakuntza eta lan gidatua): trebakuntza teknikora eta lan gidatura (4.535 m²) bideratua, entrenamendu-eremuak eta elementu osagarriak barne, eta instalazio arinak eta intentsitate txikiko laguntza-erakinek baimenduta daude.

– E eremua. 2. entrenamendu-eremua (jolas eta aisialdi libre): animalien ongizatera, sozializaziora eta txakurrik gabe aritzera bideratua ingurune natural batean (4.672 m²), berdeguneetan jolas-erabilerak eta eraikinik gabeko gutxieneko jarduketak ahalbidetuz, bai eta azpiegitura lagungarri arinak eta autokontsumorako energia berriagarriak ere, ikusizko inpaktua nabarmen handitu gabe.

A-4126 foru-errepidearekin lotutako bide publiko batetik sartzen da; bide hori jarduketa-eremutik 50 metro ingurura dago.

Ingurumen-dokumentu estrategikoa idazteko unean, sustatzaileak txakur-trebakuntzako jarduera estentsiboa egiteko lizentzia zuen (kokalekuan eraikinik eta instalazio finkorik gabe), eta jarduketa hauek gauzatzen ari ziren: abeltzaintza-sarearekin itxitura perimetrala egitea zurezko zutoinen gainean ($\leq 1,50$ m-ko altuera); ibilgailuen sarbidea eta aparkalekua egokitzea, zorua hobetuz; lur-eremua egokitzea trebatze-eremuan soropila ezartzeko; zuhaixka-espezie autokontsumoen mugak lehengoratzea eta landareztatzea, eta sarbidea hobetzea: birprofilatzea, nibelatzea eta zolatzea (zabor-legarrezko oinarria eta hormigoi irristagaitzezko zolata).

Diseinuak luraren artifizializazioa eta iragazgaiztea minimizatzen du, drainatze naturalei eusten die, eta iragazketa errazten du gainazal iragazkor eta landareztatuen bidez, hala isurketa kontzentratuak saihestuz.

Kokalekuak ureztatze-sarera konektatzeko baimena du, eta nahikoa da aurreikusitako eskariari erantzuteko, azpiegitura berrien beharrik gabe. Kontsumo zenbatetsia txikia da, eta bateragarria dagoen sareak duen ahalmenarekin.

Saneamenduari dagokionez, eremuak ez du udal-sarerik, eta, beraz, euri-urak azalera iragazkorren, infiltrazio naturalaren eta dagoen sare hidrografikoranzko jariatzearen bidez kudeatzen dira. Langileek eta erabiltzaileek sortutako hondakin-urak arazketa-sistema autonomo baten bidez tratatuko dira. Sistema hori sektoreko araudiaren arabera dimentsionatuko da, jarduerari lotutako isurketa-bolumen txikiari egokitu zaio, eta ingurune hartzailean afekziorik ez duela bermatuko da. Planaren araudiak arazketa-sistemaren aldizkako mantentze-plan bat izateko betebeharra ezartzen du. Plan horretan jaso beharko dira, batetik, elementu iragazleak edo behar bezala funtzionatzen dutela bermatzeko beharrezkoak diren beste osagai batzuk garbitzeko, berrikusteko eta ordeztzeko eragiketen dokumentu-erregistroa, eta, bestetik, saneamendu- edo arazketa-sistemak huts eginez gero jarduteko protokolo bat, zeinak bermatuko baitu efluenteak behar bezala erretiratzen eta kudeatzen direla, eta ekidingo baitu lurzorura edo sare hidrikora kontrolik gabe iragazteko edo isurtzeko edozein arrisku.

Zentroak energia-autokontsumorako sistema autonomoak izango ditu, aurreikusitako eskariari sare elektrikorako konexiorik gabe erantzuteko bestekoak, eta, hala, ez da banaketa-azpiegitura berririk ezarri beharko.

Gainerako zerbitzuak (argiztapena, komunikazioak eta ekipamendu osagarria) sistema autonomoen bidez ebatziko dira, jardueraren eskalaren eta kokalekuaren landa-izaeraren arabera egokituta.

Instalazioak Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Saileko Abeltzaintza Zerbitzuaren Euskal Autonomia Erkidegoko gune zoologikoei buruzko 81/2006 Dekretuan aurreikusitako aurretiazko baimena du, 2025eko urrikoa.

B) Proposatutako planaren ezaugarriak aztertu ondoren, eta abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 75.3 artikuluekin bat etorritik, aztertu da zein diren lege horren II.C eranskinean ezarritako irizpideak, erabakitzeke ea plana ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntari lotu behar zaion ala ez.

1.– Planaren ezaugarriak, bereziki alderdi hauek kontuan hartuta:

a) Planak edo programak zenbateraino ezartzen duen proiektuetarako esparru bat: aurkeztutako dokumentazioaren arabera, planak ez dauka baldintzatzailearik, besteak beste, kokapenari, ezaugarriari, neurriari edo funtzionamenduari dagokienez, proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioari buruzko legeetan zerrendatutako kategoriaren batekoak diren proiektuak etorkizunean baimentzeko.

b) Planak beste plan edo programa batzuetan zer-nolako eragina duen, hierarkizatuta daudenak barne: planaren ezaugarriak kontuan hartuta, planak ez du ingurumen-eragin nabarmenik izango beste ezein plan edo programatan. Ez da bateraezintasunik aurkitu hierarkian gorago dagoen plangintzarekin.

c) Plana egokia ote den ingurumen-arloan garapen jasangarria sustatzeko kontuan hartu behar diren irizpideak barnean hartzeko: Plana egokitzen jotzen da garapen jasangarria sustatzeko ingurumen-irizpideak barnean hartzeko.

d) Planari loturiko ingurumen-arazo adierazgarriak: ez da hauteman Plana gauzatzearen ondoriozko ingurumen-arazo adierazgarriarik, betiere Planaren eraginpeko eremuarekin lotutako jarduketak eta jarduerak urei, isurketei, lurzoruei, zatari, hondakinei, segurtasunari, osasunari eta ingurumenari dagokienez indarrean dagoen araudia betez gauzatzen badira.

e) Era berean, plana egokitzen jotzen da Europako nahiz Espainiako ingurumen-arloko legedia ezartzeko.

2.– Ondorioen eta eragina jasan dezakeen eremuaren ezaugarriak:

Eremua Zadorra unitate hidrologikoan (UH) dago, Ebroko Demarkazio Hidrografikoan (ES091). Zehazki, ur-masa honen isuri-arloan: 'Alegria ibaia, jaiotzen denetik Zadorra ibaian itsasoratzen den arte (ES091MSPF244)'. Eremuaren mendebaldeko muturra Errekaleor ibaitik 50 metrora dago. Uraren kalitateari dagokionez, 2024. urtean, ur-masaren egoera ekologikoa «neurritzkoa» zen, egoera kimikoa, «ona», eta egoera globala, «ona baino okerragoa» (azken egoera hori izan du 2020-2024 aldian). Plan Hidrologikoko Zona Babestuen Erregistroari dagokionez, eremuan ur-masa dago, nitratoek kutsa dezaketen eremuan sartuta.

Ikuspegi hidrogeologikotik, eremua Kuartango Agurain lurpeko ur-masaren gainean dago (ES091MSBT013), akuiferoen kutsadurarekiko kalteberatasun ertaina du, eta ez dator bat interes hidrogeologikoko eremuekin.

Landarediaren ikuspegitik, eta EUNIS habitaten kartografiaren arabera (geoEuskadi), eremuan monolaborantza intentsibo gisa eta izaera subatlantikoko genistak dituzten txilardi kaltzikola gisa sailkatutako sailak daude. Era berean, ingurumen-dokumentu estrategikoak adierazten du 52A partzelak nekazaritza-erabilera intentsiboa duela, eta 52B partzelan, berriz, zuhaixka-izaerako landaredi naturala dago, hau da, elordi sasitzak, baso-bazterreko sastrakak eta ipurudi-larreak eta pre-txilardi tuparrizaleak. Batasunaren intereseko habitatei dagokienez, 52B lurzatia «4090»

habitatari dagokio: txilardi kaltzikola genistekin, subatlantikoa. GeoEuskadi bisorearen arabera, planaren eragin-eremuan ez dago mehatxatutako flora-espezierik.

Plana ezartzeko eremua ez dator bat fauna mehatxatua kudeatzeko onartutako planek mugatutako interes-eremuekin, baina Bisoi Europarraren (*Mustela lutreola*) Kudeaketa Planetik (322/2003 Foru Agindua, azaroaren 7koa, Arabako Lurralde Historikoan Mustela lutreola bisoi europarra kudeatzeko plana onartzen duena) eta uhalde-enararen (*Riparia riparia*) inguruko interes-eremuei (25 metrora) eragin diezaieke, Errekaleor errekarari lotuta.

Proiektuaren eremuan ez dago Natura 2000 sareko espaziorik, naturagune babesturik, ez eta natura-interesekotzat katalogatutako beste eremurik ere. Hala ere, mendebaldeko eta ekialdeko ertzetan mugakide ditu eremu hauetako babes-eremu periferikoak: Salburuko Kontserbazio Bereziko Eremua-Hegaztientzako Babes Bereziko Eremua (KBE-HBBE) (ES2110014) (22/2000 Foru Dekretua, martxoaren 7ko Diputatuen Kontseiluarena, «Uhalde-enara (*Riparia riparia*)» hegaztia Kudeatzeko Plana onartzen duena, espezie mehatxatua den eta babesteko neurri espezifikoak behar dituen aldetik) eta Gasteizko Mendien Kontserbazio Bereziko Eremua (KBE) (ES2110015) (22/2000 Foru Dekretua, martxoaren 7ko Diputatuen Kontseiluarena, «Uhalde Enara (*Riparia riparia*)» hegaztia Kudeatzeko Plana onartzen duena, espezie mehatxatua den eta babesteko neurri espezifikoak behar dituen aldetik). Gainera, instalazioaren hego-ekialdeko muturra azken espazio horren mugakide da. Era berean, egiaztatu da LAGetan definitutako azpiegitura berdeko elementuei eragiten diela, bereziki Vitoria-Gasteizko Mendiak izeneko Biodibertsitatearen Erreserbari eta Errekaleor ibaiari lotutako bilbe urdinari, biak azpiegitura berde horretan integratuta baitaude, eta ez da identifikatu naturaguneen katalogoetan sartutako beste espazio batzuekin eta Onura Publiko Mendiak (OPM) bat egiten dutenik.

Paisaiari dagokionez, azterketa-eremua Araba Erdialdeko Eremu Funtzionaleko Paisaiaren Katalogoko «Gasteizko Mendietako Piedemontes» UP12 Paisaia Unitatean dago. Planaren eremuan ez dago paisaia-interes bereziko eremurik. EAEko Paisaia Berezien eta Apartekoaren Katalogo Irekiarekin bat (EJ, 2005), plana Monasterioguren ikus-arroan dago (kod.: 394), katalogatutakoaren artean.

EAEko Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Planaren arabera, eremua, funtsean, bat dator Trantsizioko Landa Paisaia kategoriarekin. Nekazaritza eta abeltzaintzakoa eta landazabala, eta 52B azpipartzelaren zati bat Baso – mendi mehatz kategoriarekin.

Eremua Lamikelako San Juan herrixka izeneko balizko arkeologia-gunean dago (159. fitxa). Kultura, Gazteria eta Kirol sailburuordearen 1997ko maiatzaren 26ko Ebazpena, Vitoria-Gasteizko udalerrian balizko arkeologia-guneak ezartzen dituen (ageriko egiturarik gabe), E motako babesarekin (planoan zehaztutako eremua).

Ingurumen-arriskuei dagokienez, ez da hauteman ibai-uholdeengatiko arrisku-arazorik, ez lurzorua kutsa dezaketen jarduerak edo instalazioak dituzten lurzoruen presentziaren ondoriozko arriskurik. Era berean, ez dago sismikotasunaren edo baso-suteen ondoriozko arriskurik, eta ez da hauteman salgai arriskutsuak garraiatzearen edo Seveso III Zuzentarauaren mendeko enpresetatik gertu egotearen ondoriozko arriskurik.

Aurrekoa ikusita, planaren garapenak izan ditzakeen ondorioak honako hauekin lotuta daude: lur-mugimenduak edota lursailaren egokitzapena, lurzoruen okupazioa, instalazio osagarriak egitea, sarbideak egokitzea, materialak eta hondakinak aldi baterako biltegitratzea, makinak erabiltzea eta materialak garraiatzea eta hondakinak sortzea.

Jarduketa-eremua partzialki bat dator Salburuko KBE/HBBEko (ES2110014) eta Gasteizko Mendiak KBEko (ES2110015) babes-eremu periferikoekin (BEP), zeinak dagozkien izendapen-dekretuen eta kontserbazio-neurrien bidez ezarri baitira. Kontserbazio-helburuekiko bateragarritasuna bermatzeko, ingurumen-dokumentu estrategikoaren arabera, Salburuko BEPen, 52B azpipartzela osorik A zona gisa sailkatu da (Ingurumena Babesteko Eremua), jarduketarik egin gabe, egon daitezkeen afekzioak ezabatuz. Era berean, Gasteizko Mendietako BPerekin bateragarria dela ziurtatzeko, ekialdeko muga E eremuan (Entrenamendu Eremua) sartzen da, eraikinik eta instalaziorik gabe, esku-hartze txikiko aisialdirako espazio natural gisa, hala afekziori egon ez dadin. Aurrekoa kontuan hartuta, ingurumen-dokumentuak ondorioztatzen du ez dela ondorio adierazgarririk aurreikusten Natura 2000 Sarean.

Ingurumena Babesteko Eremuaren mugaketak (52B partzela), era berean, 4090 BIHari zuzenean eragitea saihestuko du, zeina osorik sartuta baitago bertan, eta Errekaleor erreka ingurunean izan daitezkeen afekzioak minimizatuko ditu (uhalde-enararen banaketa-eremua eta bisoi europarraren interes bereziko eremua); horrela, balio ekologiko handieneko mikrohabitaten kontserbazioa bermatuko da, ibaiertzeko korridorearen funtzionaltasunari eutsiko zaio, eta espezie kaltebera horiei zuzenean edo zeharka eragitea saihestuz.

Nekazaritza-lurzorua okupazioak eragindako afekzioari dagokionez, instalazioa onura publiko eta interes sozialeko instalaziotzat (gune zoologikoak) hartzen denez «Trantsizioko Landa Paisaia. Nekazaritza eta abeltzaintzakoa eta landazabala» kategoriako lurzoruan, erabilera onargarritzat jotzen da (2a), baina nekazaritza eta basozaintzako jardueraren gaineko eraginaren azterketa bat egin beharko da, eta neurri zuzentzaileak sartu beharko dira Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialean jasotako baldintzetan (I. eranskineko D dokumentua, «Jarduteko tresnak»).

Planaren eremua bat datorrenez Lamikelako San Juan Herrixka izeneko balizko arkeologia-eremuarekin, Euskal Kultura Ondarearen maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen zehaztapenak aplikatuko dira.

Ustiapen-fasean, instalazioak saneamendu- eta arazketa-sistema autonomo bat izango du, instalazioan sortutako hondakin-urak behar bezala araztuko direla bermatzeko. Era berean, arazketa-sistemaren aldizkako mantentze-programa bat aurreikusten da, bai eta funtzionamendu-gorabeherarik gertatuz gero kontingentzia-neurriak hartzea ere, hala nola efluenteak kentzea eta kudeatzea eta hautemandako akatsak konpontzea, urak eta lurzoruak kutsatzeko arriskua minimizatzen. Nolanahi ere, dagokion isurketa-baimena bete beharko da.

Eremu horretan areagotu egingo da jarduera antropikoa eta trebatuko diren txakurren etengabeko presentzia, eta horrek behin eta berriz eragozpenak eragin diezazkioke faunari. Bestalde, argiztapen artifizialak espezie zaurgarrien desplazamendu puntualak eta gaueko jarduera-patroiak alda ditzake, bereziki kiropteroen eta gaueko harraparien kasuan.

Heskai perimetrala sortzeak erraztu egingo du instalazioa paisaian integratzea, jarduera pantailatuko du, eta, hala, fauna-espezie sentikorrentzako balizko inpaktua murriztu.

Indarrean dagoen legeria eta, bereziki, urari, lurzoruei, hondakinei, isurketei eta zaratari buruzkoak betetzen badira, afekzioak txikiak izango dira.

Kontuan harturik hori guztia, eremuaren egungo egoera, Planak indarrean dagoen plangintzari dagokionez proposatutako aldaketen ondoriozko jarduketak, eta, orobat, neurri prebentibo, babesle eta zuzentzaileak aplikatuko direla, ez da espero jarduketa horiek ingurumenean inpaktu nabarmenik izatea.

C) Ebazpen honetan, babes- eta zuzenketa-neurri hauek ezartzen dira, planak ingurumenean ondorio kaltegarri nabarmenik izan ez dezan eta «Vitoria-Gasteizko udal-mugartean Monasterio-gurengo Toki Erakunde Txikiaren lurzoru urbanizaezinean txakurrak trebatzeko zentroaren Plan Bereziari» ingurumen-ebaluazio estrategiko arrunta egin beharrik egon ez dadin, betiere ezarritako babes- eta zuzenketa-neurriak planean sartzen badira.

Planak jaso beharko dituen zehaztapenen artean, honako hauek daude:

Nekazaritzari eragiten dioten neurriak.

Plana onartu aurretik, Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Zuzendaritzaren txostena eduki beharko da, zeinak berariaz jo behar baitu bateragarria dela nekazaritza eta basozaintzako jardueraren gaineko eragina eta, hala badagokio, neurri zuzentzaileak sartu Nekazaritzaren Sektoreko Eragina Ebaluatzeke Protokoloan jasotako baldintzetan (Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialeko D dokumentua, I. eranskina, «Jarduteko tresnak»).

Gainazaleko urak babesteari buruzko neurriak.

JPHan edo haren babes-eremuen barruan (zortasuna eta zaintza) egiten diren jarduketa guztiek Ebroko Konfederazio Hidrografikoaren nahitaezko baimena eskuratu beharko dute aldez aurretik, zeina Uraren Euskal Agentzian izapidetuko den.

Garapen-proiektuak behar bezala dimentsionatu beharko du hondakin-urak saneatzeko eta arazteko sistema, haien tratamendu optimoa ziurtatzeko. Sistemak hondakin-ur sanitarioak eta txakurtegiak garbitzetik sortutako ur zikinak jaso beharko ditu.

Nolanahi ere, jarduera abian jarri aurretik, Uraren Euskal Agentziaren isurketa-baimena eduki beharko da. Baimen horrek isuriaren tratamendu egokia eta ingurune hartzailearen kalitatearen beharrezko jarraipena bermatzeko beharrezkoak diren baldintzatzaileak ezarriko ditu.

Kultura-ondarearekin loturiko neurriak.

Eremua bat datorrenez Lamikelako San Joan Herrixka balizko arkeologia-gunearekin (ageriko egiturarik gabe), E motako babesa duena (planoan zehaztutako eremua), Euskal Kultura Ondareari buruzko maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen 65. artikulua arabera, sustatzaileak orubearen balio arkeologikoari eta proiektuak hor izan dezakeen afekzioari buruzko azterlan bat aurkeztu beharko dio Arabako Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritzari.

Eusko Jaurlaritzako Euskal Kultura Ondarearen Zentroaren txostenarekin bat etorritik, gomen datzen da azterketa hori plana behin betiko onartu aurretik egitea, landa-eremuk eskua hartze arkeologikoaren emaitzak ikusita, eremuk balio arkeologikoko aztarnak babestearekin bateragarria den antolamendua ziurtatu ahal izateko.

Nolanahi ere, maiatzaren 9ko 6/2019 Legearekin bat etorritik, lurra iraultzeko obretan arkeologia-izaerako aztarnarik aurkituz gero, berehala jakinaraziko zaio Arabako Foru Aldundiko Kultura Zuzendaritzari, eta hark zehaztuko du zer neurri hartu behar diren.

Natura-ondarea babesteko neurria.

Jardueraren gehieneko afekzio-eremua bat etorriko da sustatzaileak garapen-proiektuan aurkeztutako dokumentazioan aurreikusten diren mugekin.

Obrak, bai eta lurra okupatzea berekin dakarten eragiketa lagungarriak ere, proiektua gauzatzeko behar-beharrezkoa den gutxieneko eremuan gauzatuko dira. Eremu horretatik kanpo, ahalik

eta gehien murriztuko dira makinaren joan-etorriak. Gainera, ez da belar-sastrakarik garbituko, ez landararik kenduko, okupatuko den gunetik kanpo.

Alde horretatik, garapen-proiektuak bermatu beharko du ez zaiola eragiten Ingurumena Babes-teko Eremu (A Eremua) gisa sailkatutako zonari; horretarako, obrak hasi aurretikzuinkatzea aurreikusi beharko da.

Espezie kalteberen desplazamendu puntualik eta gaueko jarduera-patroien alteraziorik egon ez dadin –bereziki kiropteroen eta gaueko harraparien kasuan–, instalazioaren kanpoaldeko gaueko argiztapen-sistemek espektro beroko LED argiak erabili behar dituzte, argi urdina ahalik eta gehien murriztu behar dute, eta argi-sortak lurrerantz zuzendu soilik zuzendu; gainera, argiak jardueraren ordutegian bakarrik piztuko dira, eta, hala badagokio, tenporizadoreak edo presentzia-sentsoreak erabiliko dira.

Basafaunari eragozpenik ez sortzeko, txakurrek behar bezala kontrolatuta egon beharko dute, instalazioak ustekabeen edo kontrolik gabe uzten ez dituztela berma dadin.

Ingurumena leheneratzeko eta paisaia integratzeko neurriak.

Planak berariaz jasoko du garapen-proiektuak barne hartuko dituela ingurumena lehengoratzeko eta paisaia integratzeko neurrien xehetasunak. Neurri horien artean, proiektua egikaritzeak kaltetu ditzakeen eremu guztiak lehengoratzeko sartuko da, eta behar besteko xehetasunez zehaztu beharko dira egin beharreko lanak, behar bezala gauzatu ahal izateko (erabili beharreko espezieak, ereiteko edo hidroereiteko dosiak, landaketa-dentsitateak, landareak agertzeko modua, etab.), planoa eta aurrekontua barne direla.

Lehengoratzeko-proiektuak, halaber, erkamezti subkantauriarreko berezko espezieak dituzten zuhaitz eta zuhaixken landaketa perimetralaren diseinu xehatua jasoko du.

Landareztatze-oro har, Lorategi eta berdegune jasangarriak diseinatzeko eskuliburuan jasotako gomendioak eta neurriak baliatuko dira (<https://www.ihobe.eus/eu/argitalpenak/20b-udal-sarea21-kuadernoa-lorategi-eta-berdegune-jasangarriak-diseinatzeko-eskuliburua>). Eskuliburua Eusko Jaurlaritzako Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailak egin zuen. Jasangarritasun-irizpideak lehenetsiko dira, erkamezti subkantauriarreko espezie autoktonoak erabiliko dira, eta espezie inbaditzaileak sartzeko arriskua murriztuko da.

Landareztatze-lanetan ez dira inola ere erabiliko inbaditzaileak izan daitezkeen espezie aloktonoak; esaterako, *Fallopia japonica*, *Robinia pseudoacacia*, *Cortaderia selloana* edo beste espezie apaingarri batzuk.

Soberakinen kudeaketari buruzko neurriak.

Planaren eremuaren barruan, lur-mugimendua orekatua izatea lehenetsiko du proiektuak. Hori egiterik ez badago eta soberakinak sortzen badira, lehentasuna emango zaio lur- eta arroka-soberakinak baliarazteari, mailegu-premian dagoen hurbileko obra batean. Balorizatzea ezinezkoa bada, soberakinak metatzeko egon daitezkeen kokalekuak identifikatuko dira, eta ingurumen-irizpideekin aztertuko da nora eraman daitezkeen soberakinak, ingurumen-inpaktu txikiena duen lekua hautatzeko. Azken kasu horretan, soberakinen biltegi baimendu batera eramango dira beti, eta haien kudeaketa arau hauen arabera egingo da: 646/2020 Errege Dekretua, uztailaren 7koa, Hondakinak zabortegetan utziz ezabatzeko jarduera arautzen duena; eta 49/2009 Dekretua, otsailaren 24koa, Hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duena.

Beste prebentzio- eta zuzenketa-neurri batzuk.

Aurreko neurriak gorabehera, garapen-proiektuak gauzatzean aplikatu beharreko neurriak lotuta egongo dira obrak egiteari, lurrak eta soberakinak kudeatzeari, hondakinak sortu eta kudeatzeari, hondeatutako lurzoruak kontrolatzeari, eta urak, airearen kalitatea eta kalitate akustikoa babesteari buruzko jardunbide egokien eskuliburuari. Besteak beste, neurri hauek hartu beharko dira, eta planak azkenik ezartzen dituen zehaztapenetan txertatu:

– Jardunbide egokien eskuliburua, obrako langileek erabiltzeko. Gai hauekin lotutako alderdiak bilduko ditu, gutxienez: lanaldiak, makineria, uretara isurketak egitea saihestea, ahalik eta hauts eta zarata gutxien sortzea, herritarren lasaitasunean ahalik eta afekzio negatibo gutxien eragitea, hondakinak kudeatzea, eta abar.

– Obrak, eta lurzoria okupatzea eragiten duten eragiketa osagarri guztiak, proiektua egikaritzeko behar-beharrezkoa den gutxienerako eremuan gauzatuko dira. Kontratataren instalazioguneak –makineria-parkea, obra-etxetoak, obra-materialen, landare-lurren eta hondakinen behin-behineko pilaketa-eremuak barne– ingurumenean ahalik eta afekzio txikiena izateko irizpideetan oinarrituz egingo dira, eta, nolanahi ere, ez dute eraginik izango intereseko landaredian, eta ur-ibilguetatik urrun kokatuko dira.

– Hondakinak sortu eta kudeatzea: sortutako hondakinak, hondeaketetatik eratorritakoak barne, Hondakinak eta lurzoru kutsatuak arautu eta ekonomia zirkularra bultzatzeko apirilaren 8ko 7/2022 Legeak araututakoaren arabera eta aplikatzekoak diren berariazko araudiek agindutakoaren arabera kudeatuko dira.

Hondakinak kudeatzeko hierarkia-printzipioei jarraituz, hondakinen sortzea prebenitu behar da, edo, hala badagokio, kudeatu daitezela apirilaren 8ko 7/2022 Legearen 8. artikuluan ezarritako lehentasun-hurrenkeran, hau da: prebentzioa, berrerabiltzeko prestatzea, birziklatzea eta balorizatzea beste modu batzuk, balorizazio energetikoa barne.

Hondakinak deuseztatzeko, ezinbestekoa izango da alde zuzenetik behar bezala justifikatzea haiek balorizatzea ez dela bideragarria teknikoki, ekonomikoki edo ingurumenaren aldetik.

Hondakin arriskutsuak biltzeko sistemak bereiziak izango dira, baldin eta, duten tipologia dela eta, isurketaren bat gertatuz gero, nahasita, arriskutsuago bihurtu edo kudeaketa zaildu dezaketen kasuetan. Hondakin arriskutsuak dituzten edukiontziek edo ontziek Hondakinak eta lurzoru kutsatuak arautzeko eta ekonomia zirkularra bultzatzeko apirilaren 8ko 7/2022 Legearen 21. artikuluan ezarritako segurtasun-arauak bete beharko dituzte, eta itxita egongo dira harik eta kudeatzaileari entregatu arte, isurita edo lurrunduta edukirik gal ez dezaten. Aipatutako edukiontzia edo ontziak etiketatu egin beharko dira, argi eta irakurtzeko eta ezin ezabatuzko moduan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

Gune espezifiko bat egokituko da hondakin arriskutsuak behin-behinean biltegitratzeko, hala nola olio-potoak, iragazkiak, olioak, pinturak eta abar. Gainera, hondakin geldoak biltzeko edukiontzi espezifikoak gaituko dira hondakin arriskutsuen guneetatik bereizita. Halaber, obran zehar eta lanek dirauten bitartean, elementu estankoa jarriko dira (bidoiak eta abar) sortutako hondakinak biltzeko. Hondakin horiek motaren arabera bereizi beharko dira, aipatutako garbigunean aldi baterako biltegitratu baino lehen.

Espresuki debekatuta dago sortutako hondakin-tipologia desberdinak elkarren artean edo beste hondakin edo efluente batzuekin nahastea. Halako hondakinak jatorrian bereiziko dira, eta biltzeko- eta biltegitratze-bitarteko egokiak prestatuko dira nahasketa horiek ekiditeko.

Olio erabiliak, kudeatzaile baimendu bati eman arte, estalpean utzi beharko dira, behar bezala etiketatutako edukiontzi estankoetan; zolata iragazgaitz baten gainean egon beharko dute, kubo txikietan edo ihesei eta isuriei eusteko sistemen barruan.

Araudia betetzea errazagoa izan dadin, lan bakoitzean sortutako hondakinak kudeatzeko sistemak prestatu beharko dira. Lan horien arduradunek kudeatuko dituzte sistema horiek, eta haien ardura izango da langileek sistema horiek behar bezala erabiltzea. Bereziki, ez da inola ere kontrolik gabeko efluentetik sortuko erregaia eta produktuak biltegitratzetik, makineria mantentzeko lanak egitetik edo hondakinak erretzetik.

Industrian erabilitako olioaren kudeaketa arautzen duen ekainaren 2ko 679/2006 Errege Dekretuari jarraituz kudeatu beharko dira sortutako olio industrial erabiliak.

Eraikuntza- eta eraispén-hondakinak Eraikuntza- eta eraispén-hondakinen kudeaketa arautzen duen ekainaren 26ko 112/2012 Dekretuan xedatutakoaren arabera kudeatuko dira.

– Obrak egin bitartean, lurzorua kutsatzen duten substantziak daudela adierazten duten zantzu sendoak agertuz gero, horren berri eman beharko zaie, berehala, Vitoria-Gasteizko Udaleri eta Ingurumen Jasangarritasuneko Sailburuordetzeri, azken horrek zehatz dezan zer neurri hartu behar diren eta zein pertsona fisikok edo juridikok gauzatu behar dituen neurri horiek, Lurzorua kutsatzea saihesteko eta kutsatutakoa garbitzeko ekainaren 25eko 4/2015 Legearen 22.2 artikuluekin bat.

– Lurzorua eta lurpeko urak babestea: prebentzio- eta zuzenketa-neurriak ezarriko dira dagoen obra-faserako, istripuzko isurien eragina saihesteko, bereziki makinen mantentze-lanetan (material xurgatzaileak erabiltzea, isuriekin kutsatutako lurzorua kendu eta kudeatzea eta abar).

– Pilaketa-guneak, instalazio osagarriak edo makineria-parkea gainazal iragazgaitzetan kokatu beharko dira. Makinen mantentze-lanik ez da egingo iragazgaitz gabeko eremuetan, eta, nolatan ere, hondakinak (bereziki, olio erabiliak) biltzeko sistema izango duen plataforma iragazgaitz baten gainean egingo dira obran erabiltzen den makineriari erregaia jartzeko, lubrifikatzaileak aldatzeko eta bestelakoetarako lanak, urak kutsatu ez daitezten.

– Obretako zarata: obra-fasean erabilitako makineriak bete egin behar ditu aire zabalean erabiltzen diren makinen soinu-emisioen inguruan indarrean dagoen legerian ezarritako aginduak, Zaratar buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legea garatzen duen urriaren 19ko 1367/2007 Errege Dekretuaren 22. artikuluan ezarritakoaren arabera (zonifikazio akustikoari, kalitate-helburuei eta emisio akustikoei dagokien errege-dekretua) eta, bereziki, hala badagokio, otsailaren 22ko 212/2002 Errege Dekretuan eta arau osagarrietan ezarritakoa (Aire zabalean erabiltzen diren makina jakin batzuen ondoriozko soinu-emisioak arautzen dituen Errege Dekretua, apirilaren 28ko 524/2006 Errege Dekretuak aldatua).

Obrek iraun bitartean, jardunbide operatibo egokiak aplikatu beharko dira zaratak sorburuan bertan murrizteko –bereziki hondeaketetan, eraispénetan, zamalanetan, garraio-lanetan eta abarretan–, bai eta erabilitako makineriaren mantentze-lan orokorretan eta zaratak nahiz bibrazioak sorburuan murrizteko orduan.

Eguneko lan-ordutegia errespetatuko da.

Lanak sei hilabete baino gehiago irauten badute, beharrezkoa izango da inpaktu akustikoari buruzko azterlan bat egitea, behar diren zuzenketa-neurriak zehazteko, urriaren 16ko 213/2012 Dekretuaren 35.bis artikulua arabera.

– Kamioiek obrara sartzeko eta handik irteteko erabiltzen dituzten bideak garbi mantendu beharko dira; horretarako, erratz-makina mekanikoak erabiliko dira.

– Eraikingintza jasangarria jarduerarekin zuzenean lotutako eraikinetan: eraikingintza eta eraikuntza jasangarriagoak izateko behar diren ezaugarriei dagokienez, eraikuntza jasangarrirako gidetan jasotako ingurumen-arloko neurriak eta jardunbide egokiak erabiliko dira (<https://www.ihobe.eus/argitalpenak>), eraikinen energia-aurrezpen eta -efizientzia eta energia berriztagarrien sustapena bultzatzeko. Neurri horiek alderdi hauetan behintzat eragin beharko dute:

- Materialak. Lehengai ez-berriztagarrien kontsumoa murriztea.
- Energia. Energia gutxiago kontsumitzea edo sortzea iturri berriztaezinen bidez.
- Edateko ura. Edateko uraren kontsumoa murriztea.
- Ur grisak. Ur gris gutxiago sortzea.
- Atmosfera. Gas-, hauts-, bero- eta argi-emisioak murriztea.
- Barnealdeko kalitatea. Barnealdeko airearen kalitatea, erosotasuna eta osasuna hobetzea.
- Hondakinak. Hondakin solido gutxiago sortzea.
- Lurzoruaren erabilera. Lurzoruaren okupazioa murriztea.
- Mugikortasuna eta garraioa. Garraio-prozesuak gutxitzea eta pertsonen mugikortasuna hobetzea.
- Ekosistemak eta biodibertsitatea. Naturaguneen funtzioak hobetzea eta, biodibertsitatea handitzea eta kontserbatzea.
- Paisaia. Eremua eta haren instalazioak paisaia integratzea.
- Arriskuak eta segurtasuna. Arrisku naturalak edo antropikoak minimizatzea.
- Klima-aldaketa. Klima-aldaketa onorioetara egokitzea.

Bigarrena.– Zehaztea ezen, ingurumen txosten estrategiko honetan ezarritakoaren arabera, eta, betiere, ebazpen honetan ezarritako neurri babesle eta zuzentzaileak hartzen badira, bai eta sustatzaileak proposatutakoak ere, aurrekoen aurkakoak ez badira, ez dela aurreikusten Vitoria-Gasteizko udal-mugartean (Araba) Monasteriogurengo Toki Erakunde Txikiaren lurzoru urbanizaezinean txakurrak trebatzeko zentroaren Plan Bereziak» eragin kaltegarri nabarmenik izango duenik ingurumenean, eta, beraz, ez duela ingurumen ebaluazio estrategiko arruntik behar.

Hirugarrena.– Ebazpen honen edukia Vitoria-Gasteizko Udalari jakinaraztea.

Laugarrena.– Ebazpen hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzeko agintzea.

Bosgarrena.– Euskadiko Ingurumen Administrazioaren abenduaren 9ko 10/2021 Legearen 75.5 artikuluan ezarritakoaren arabera, ingurumen-txosten estrategiko honek indarra galduko du eta berezko dituen ondorioak sortzeari utziko dio, baldin eta, Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta lau urteko epean, onartzen ez bada «Vitoria-Gasteizko udal-mugartean Monasteriogurengo Toki Erakunde Txikiaren lurzoru urbanizaezinean txakurrak trebatzeko zentroaren Plan Berezia». Kasu horretan, berriro hasi beharko da planaren ingurumen-ebaluazioaren prozedura, ingurumen-organoari indarraldia luzatzeko eskatzen zaionean salbu. Luzapena eskatuz gero, ingurumen-organoak, hala badagokio, ingurumen-txosten estrategikoaren beste indarraldi bat xedatuko du, erregelamenduz ezarritako moduan.

Vitoria-Gasteiz, 2026ko irailaren 4a.

Ingurumen Administrazioaren zuzendaria,
NICOLAS GARCIA-BORREGUERO URIBE.